

Status naturæ non est status belli.

Tot post artifices artis, fabrósque sciendi,
 Queis cùm sorderet quicquid grandæva vetustas
 Limârat, visum est nova dogmata cudere mûndo;
 Unicus is, solúsque hominem genus esse ferarum
 Hobbius asseruit: Nam raptò vivere prònum
 In Venerem & ventrem, nullo discrimine recti,
 Esse animal, immite, ferox, nesciréque dulce
 Nomen amicitia; cui mens immentia nocendi,
 Omnibus hostilis, nisi quos effrena libido
 Conciliat, reliquos omnes immota voluntas
 Reflugit & vafra cum suspitione veretur;
 Hoc genio gaudere, nec unquam ponere, donec
 Vincula regnorum passi, iégúmque catenas
 Evadunt cicures; tali methodóque modóque
 Quo bos admoto mansuescere discit aratro.
 Hoc est esse feram; cui, si placet, adde loquelam,
 Hobbii habes hominem. Sed non (diis gratia) talem
 De nobis finxit veterum sapientia formam;
 Hoc nec Aristoteles, animal sociabile, monstrum
 Dixisset, non hæc idea Platonica nostri est;
 Non hâc labe suum, vel tetrica Porticus ausa est
 Conspurare genus; placabile, mite, benignum,
 Atque placens animal, libatæ coelitus auræ
 Participem fecere hominem, terræque polique
 Amphibium, mirum Pýches ferrumen Hylésque,
 Mortalémque deum; veterum hæc suffragia vatum.
 Quos creat ad pugnas, prudens Deus instruit armis.
 Dentis fulmen apros, densatarúmque phalanges
 Setarum, totidem quasi pila minantia pilis,
 Produnt belligeros, loricaque tergoris urfos;
 Discere pugnacem possis *ex ungue leonem*;
 Hos decet esse feros; turpissima bellua mitis
 Ursus, & ignavus, segnísque ad prælia taurus;
 His decus est, & primus honos, effundere, siquas
 Pectus in hirsutum dolor aut amor excitat, iras:
 Ast hominem mansueta decent & mollia, nullo
 Horribilem telo, nec calce, nec ungue, nec ore,
 Naturæ gaudentis opus, cui frontis & omnem
 Corporis effigiem candore beavit inermi;
 Huic latitare hirtam glabro sub pectore mentem
 Noluit, internísque animorum horrescere villis.
 Huic lacrymas tribuit, largóque madescere fletu;
 Lacryma ros oculi, naturæ nobilis imber
 Humanæ, cuius dum fusca & nubila mens est,
 Liquimur in pluvias, blandæque tenerrima lymphæ
 Gemma lavat, rigidámque jubet mitescere frontem;
 Huic formæ sensum dedit, aptaque brachia dulces
 Flexit ad amplexus; homines non sola libido
 Effera conciliat, sed castior ignis, & illa
 Aura, suo placidus quam fundit ab æthere vultus;
 Illecebrofus honos humanæ frontis, amoris
 Magnes, atque animæ quam velat pignus amicæ.

ERGO,

Æternas hunc ad rixas, & mutua natum
 Jurgia, quique homines naturæ pondere reddi
 Clamat inhumanos, relegandus jure putetur
 Exul ad Anticyras; mirari desine, Lector,
 Traducat nostras si Timon talis Athenas

Omnes planetae sunt corpora opaca.

Liberiore fugâ juvat altum invisere cœlum;
 Lucentésque globos, fidereásque faces:
 Pandite iter Musæ; propius convexa tuebor
 Ætherea, & Phœbes, & Jovis ibo comes:
 Pandite, quæ trepidis insit natura planetis,
 Unde iniit motus devia stella vagos;
 Ecquis cæruleo Deus aurea fidera filo
 Sustinet, assiduâ circumagenda manu:
 Aut ipsi potius sunt pendula lumina divi,
 Circuitúsque, homines ut tueantur, agunt?
 Sic ego, sic cœlo placidè delapsa sereno,
 Respondet votis Urania alma meis;
 Quid petis (ô juvenis) superi mysteria mundi?
 Sat nôsti, tellus si bene nota tua est.
 At si tantus amor cœli in confinia ducit,
 Præmium hoc ingenuæ sedulitatis habes;
 Haud natura vagis adeo divina planetis,
 Nec tantum acquirit devia stella decus;
 Nulla anima intus agit; sed enim circumfluus æther
 Raptat terrenos & sine luce globos:
 Immanes illi cumuli, cœlestia tesqua,
 Pensile materiæ deterioris opus:
 Non usquam, tepidúsve calor, luménve decorum
 Affuerit, nisi sol hæc aliunde daret;
 Tempus erat (memini) cùm innatâ luce refulsit
 Jupiter, & proprio vortice fixus erat;
 Sæpe illum maculæ circum obsedère nigrantes,
 Discussit maculas sæpe vigore suo;
 Jam penitus victus peregrino illabitur orbi,
 Factus ab extincto sole, planeta vagus:
 Jam ruit, & propriis involvitur ipse ruinis,
 Et manet excidii lugubre mnema sui:
 Jam tepidis cassus radiis, inglorius exul
 Solis in alterius lumina carpit iter.
 Haud aliter cuncti fluidum per inane planetæ
 Volvuntur, duri fragmina opaca luti;
 Ipse rubens Mavors, ipsa & Cytherea serena,
 Vestaque terrigenûm dulcis alumna hominum;
 Quisq; citò fieret, nisi lux aliena foveret,
 Horrida congeries, perpetuúmque chaos;
 Vitalem sed enim tepido de sole calorem
 Lambunt, ex illo, quòd foveantur, habent.

